

Jacob Vis

Sterrekroos 19
8265 LN Kampen
tel: 038 – 3331728
e-mail: jacobvis@kpnmail.nl
www: jacobvis.nl

Aan de heer ir. S. Thijsen, directeur van het Staatsbosbeheer
p/a Postbus 2
3800 AA Amersfoort

Betreft: veldbezoek boswachterij Schoorl

Kampen, 26 maart 2017

Geachte heer,

Volgend op onze correspondentie over de voorgenomen kap van 96 ha bos in de Schoorlse Duinen heb ik op uitnodiging van de beheerders een veldbezoek aan het gebied gebracht om te zien wat de reden daarvan is. De boswachters Krab en Kelder ontvingen me gastvrij en lieten me zien waar het om draait. Na afloop van het veldbezoek volgde een gesprek met ir. Tienkamp, hoofd SBB in Noord-Holland die nog wat extra achtergronden van die kap en de gewenste natuurontwikkeling gaf.

Hoe ver onze standpunten ook uit elkaar liggen, het bezoek verliep in een uitstekende sfeer. Niets dan lof voor de wijze waarop uw drie medewerkers open en eerlijk vertelden wat de

plannen zijn, wat er tot dusver is gebeurd om die te realiseren en waarom voor het bos in die plannen geen plaats meer is. Dat neemt niet weg dat ik gesterkt ben in mijn opvatting dat het een heilloos plan is om het bos te kappen. Het veldbezoek heeft die mening alleen maar bevestigd.

Natuurlijk heb ik tijdens mijn loopbaan bij SBB ook meegemaakt dat bomen werden gekapt om een natuurterrein beter tot ontwikkeling te brengen. Dat gebeurde vooral op heideterreinen waar vliegdennen, soms al behoorlijk oude bomen, moesten verdwijnen om de hei weer een kans te geven. Niets mis mee. Hei moet hei blijven en als de ontwikkeling daarvan door spontaan opgekomen vliegdennen wordt belemmerd dat moeten die bomen weg.

In Schoorl is de situatie heel anders. Het is de grootste en oudste duinbebossing in ons land, waarvan de aanleg al begon in de peuterjaren van Staatsbosbeheer. Nu staat er een oud bos van zwarte dennen (Oostenrijkse en Corsicaanse

dennen) die zich wonderlijk goed aan de omstandigheden in het duin hebben aangepast. Dat is niet eenvoudig, want om onder permanente zeewind, op een uitermate schrale bodem, en in geaccidenteerd terrein met sterk wisselend bodemvocht te overleven moet je heel wat in huis hebben als boom. Dat het zo goed gelukt is zie ik als een groot compliment voor de stichters van het bos. In het begin zullen de jonge dennen talloze malen zijn ondergestoven en het zal soms moedeloos makend inboeten hebben gevergd om het bos uiteindelijk van de grond te krijgen. Maar dan heb je ook wat: een bos dat ondanks de beperkte soortensamenstelling een buitengewone charme heeft, en een unieke eigen sfeer die maakt dat de omwonenden van het bos zijn gaan houden en onder geen beding willen dat het verdwijnt. Toen een paar jaar geleden grote bosbranden woedden in de Schoorlse Duinen heeft vooral de bevolking zich hard gemaakt om de pyromaan te pakken te krijgen. De dader is bekend, maar het bewijs tegen hem is niet hard genoeg voor een veroordeling.

Normaal vindt na bosbrand herbebossing plaats, of scheidt de beheerder voorwaarden voor spontane vestiging van nieuw bos. In Schoorl is dat niet gebeurd. Integendeel: de strooisellaag en de onderliggende laag waarin boomzaden kunnen kiemen zijn weggebulldozerd, waardoor een woestijnachtige vlakte ontstond die moet gaan verstuiven en zo op den duur een z.g. grijs duingebied oplevert met speciale plantjes en beestjes die elders alleen in Denemarken schijnen voor te komen. En hoewel het nu al een onafzienbare kale vlakte is waar de wind vrij spel krijgt is dat spel volgens de provinciale natuurontwikkelaars nog niet vrij genoeg en moet het bos aan de westkant verdwijnen omdat de bomen de wind op een strookje tegenhouden.

Ik vind dat schandalig. Het gebied is al zwaar bezocht door die branden en nu gaat u het, samen met de provincie nog erger maken door 96 ha vitaal bos te slopen ter wille van een idee fixe. Want dat het daar gaat waaien geef ik u op een briefje. Dat zand komt echt wel in beweging zonder dat u het bos aan de rand hoeft te vernietigen. Bovendien weet nog niemand

welke bijzondere flora en fauna de moord op het bos moet rechtvaardigen en of het überhaupt wel gebeurt: het ligt allemaal in de schoot van de verre toekomst.

Ik heb een plaatje bijgevoegd van de toekomstige stuifzandvlakte met het bos op de achtergrond. Waar u de mannetjes ziet lopen zal de wind, die over de lage boomkronen heen waait, de grond raken en vanaf daar het zand in beweging brengen. Een smalle strook kale grond zal dus in de luwte blijven en daar kunnen weer andere leuke dingen gebeuren, wie weet zelfs spontane verjonging met pionier-boomsoorten.

Een van mijn vragen aan de beheerders was hoeveel Staatsbosbeheerders hun stem hebben

verheven tegen dit plan. Antwoord: niemand. Iedereen binnen onze dienst die toch al meer dan een eeuw pal hoort te staan voor behoud van het bos vindt het dus kennelijk prima dat in ons meest kwetsbare bosgebied bos wordt gesloopt, niet een klein beetje, maar bijna honderd hectare. Er kwamen alleen felle protesten uit de bevolking van Schoorl en Bergen, de aangrenzende gemeenten waar een actiegroep ruim 14.000 protesthandtekeningen verzamelde en die onlangs aanbood aan de gedeputeerde van de provincie Noord-Holland. Onder zijn auspiciën is het plan in het kader van Natura 2000 ontwikkeld en uit zijn budget wordt het betaald. SBB is dus de uitvoerder van het plan, maar de zeggenschap berust bij de provincie. Dat is zowel voor SBB als de provincie een zegen, want nu kunnen ze zich achter elkaar verschuilen als de bevolking in opstand komt.

Beschamend, er is geen ander woord voor. De bevolking doet verwoede pogingen om ons bos te redden omdat wij er zelf te laf of te lamelendig voor zijn. Of is het bos tweederangs natuur geworden? In de trits 'open zand, begroeiing met korstmossen, botanisch rijke duingraslanden, natte duinvalleien, prachtige heidevelden en struweel' uit uw brief van 16 februari jl. komt het bos pas op de laatste plaats. U noemt het 'gevarieerd bos in de binnenduinrand' en dat is een ander bostype dan thans dominant is in de boswachterij. (zie plaatje) Het zwarte dennenbos staat dus achteraan in de pikorde van natuurgebieden en, waar het in de weg staat om de ontwikkeling daarvan in een bepaalde richting te sturen, moet het verdwijnen.

Laten we de kwestie eens omdraaien. Stel dat u na de bomenkap, geplaagd door wroeging over de bosvernietiging besluit om 96 ha van die natte duinvalleien, botanisch rijke graslanden of prachtige heidevelden om te ploegen en in te planten met grove den. Dan duurt het weliswaar weer een kleine eeuw voor dat bos echt bos is, maar u hebt aan uw wettelijke verplichting voldaan om gekapt bos in de naaste omgeving te compenseren en u hebt een inheemse boomsoort geplant waarmee u op voorhand de critici van exoten als zwarte den de mond kunt snoeren. Ik denk dat u met deze actie het acht uur journaal haalt, maar ik vrees ook dat de Raad van Bestuur zich af zal vragen of u wel op uw positie kunt blijven. Kortom: dit scenario is ondenkbaar. Korte vegetatie veranderen in bos is *not done* in het huidige natuurbeleid, maar het omgekeerde kan dus straffeloos plaatsvinden.

Ik maak me geen illusie dat mijn argumenten iets aan de plannen zullen veranderen. Niettemin stuur ik de werkgroep en de gedeputeerde een kopie van deze brief en ik zou het op prijs stellen als u mijn bezwaar bekend maakt in de organisatie, bijvoorbeeld met publicatie in het Stamblad. Misschien zijn er toch een paar gedreven bosbeheerders die zich met onze gloednieuwe brochure over het bosbeheer afvragen hoe geloofwaardig onze missie nog is: *wij beschermen en ontwikkelen het groene erfgoed van Nederland*. Zo dat ergens van toepassing is dat geldt dit voor behoud van onze oudste duinbebossing: erfgoed pur sang.

Met vriendelijke groet,